

Motion till riksdagen 2016/17:3128

av **Lars Hjälmered m.fl. (M)**

En plan för fler jobb och växande företag

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera och effektivisera det statliga riskkapitalet så att det i högre grad kompletterar privat riskkapital samt att en fond-i-fondlösning om 400 mkr bör inrättas för att stärka det privat-offentliga riskkapitalet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Finansinspektionen i uppdrag att se över hur regelverket i banksektorn kan förenklas för små aktörer så att konkurrensen kan öka, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kravet på aktiekapital bör halveras till 25 000 kronor för att göra det lättare att starta nya företag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rätten till tjänstledighet för att starta företag bör förlängas från dagens sex månader till minst ett år och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mer konkurrenskraftiga skatter på delägarskap för nyckelpersoner i växande företag och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta det viktiga arbetet med den nationella mineralstrategin och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över markägarens rättigheter som fordringsägare när det gäller dennes del av mineralersättningen vid en konkurs, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som förstärker äganderätten i gruvnäringen och ger en rimlig avkastning till markägaren, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att krav vid offentlig upphandling ska genomsyras av enkla, tydliga och likvärdiga villkor oavsett företagets storlek, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett kvalitetslyft bör genomföras inom gymnasiets yrkesprogram som bl.a. innebär att kopplingen till

- arbetslivet stärks med hjälp av UF samt att UF ska erbjudas på alla gymnasieprogram i hela Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Drivhuset bör få ett utökat uppdrag att etablera sin verksamhet på yrkeshögskolor, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera 2014 års lagändring för utomeuropeiska studenter och forskare samt att överväga ytterligare åtgärder för att attrahera fler talanger till Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera lagen om osund konkurrens och tillkännager detta för regeringen.
 14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att varje lärosäte årligen ska lämna en samlad redovisning med information om de examinerades sysselsättning året efter examen fördelade på utbildningsområde och inrikes och utrikes födda, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta Alliansens arbete med hållbart företagande och tillkännager detta för regeringen.
 16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga nya offentligt inköpta it-system måste ha möjlighet att ge datatillgång till andra offentliga aktörer/företag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla myndigheter ska erbjuda sin samhällsservice digitalt senast 2020, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om effektutvärdering och uppföljning av Almis verksamhet, kring Tillväxtverkets medel, Jordbruksverkets Leaderprojekt samt övrig EU-finansierad regionalpolitik, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att identifiera och röja hinder för kvinnors företagande och tillkännager detta för regeringen.
 20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utreda och återkomma till riksdagen med förslag på hur finansiering och kapitaltillgång kan förbättras och anpassas för att möjliggöra för nyanlända att komma in i entreprenörskap, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla en modell där företagare fungerar som mentorer för att utveckla nyanlända i deras entreprenörskap, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om egenanställning som ett verktyg för nyanlända att komma in i arbete och entreprenörskap, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fördjupa samverkan mellan staten, Nyföretagarcentrum, IFS och olika företagorganisationer för att ytterligare främja entreprenörskapet hos nyanlända, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utreda och återkomma till riksdagen med en översyn av vilka lagar och förordningar och regelundantag som behöver förändras för att nyanlända snabbare och enklare ska kunna etablera företag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om de statliga bolagen, förändringar på marknader, aktivt ägande och försäljning av de statliga bolagen och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten ska vara ett föredöme för hållbart företagande och fortsätta med det goda hållbarhetsarbetet för de statliga företagen och för styrelsekrytering, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att statligt ägda bolag som verkar på konkurrensutsatta marknader ska ha ett ägarperspektiv som möjliggör rättvisa villkor gentemot andra aktörer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

För att människors inneboende kraft, kreativitet och entreprenörskap ska ha möjlighet att förverkligas är det grundläggande med ett gott företagsklimat. Företag som startar och växer är grunden för jobb och finansieringen av vår gemensamma välfärd. Fler företag och fler i arbete betyder fler händer i vården och fler lärare på våra skolor. Moderaterna vill därför skapa bättre förutsättningar för att fler företag ska kunna anställa och växa. Det förutsätter bland annat tillgång till kompetent arbetskraft, kapital som kan investeras i företagen och att företagens regelbördor minskar.

För att säkerställa fortsatt goda villkor för företagande behöver vi kontinuerligt utvärdera och förbättra de system vi har. I dag finns många områden där Sverige fortsatt kan och bör bli bättre. Det svenska skattesystemet behöver fortsatt utvecklas så att det skapar attraktiva förutsättningar för företag att bedriva sin verksamhet i Sverige, och särskilt främjar entreprenörskap och innovation. Därför föreslår vi mer konkurrenskraftiga skatter för nyckelpersoner i växande företag. Men vi behöver även goda kommunikationer och infrastruktur för att bibehålla svensk konkurrenskraft gentemot omvärlden. Det innefattar såväl vägar, järnvägar och utbyggda bredband som en robust energiförsörjning. Därför menar vi att det är avgörande att Sverige gör särskilda satsningar på infrastruktur som främjar företagande och konkurrenskraft. Alliansregeringen har även varit pådrivande i frihandelsförhandlingarna med bland annat USA. Vår inriktning framåt är fortsatt att Sverige ska vara en pådrivare för mer handel och frihandel. Det ger fler möjligheter för svenska företag. Det finns även ett politiskt ansvar att kapa regler och krångel och ständigt se över och utveckla hanteringen av de statliga bolagen.

Mycket av attityderna till företagande börjar i skolan. Därför vill vi att Ung Företagsamhet, UF, ska erbjudas på alla gymnasieprogram i hela Sverige samt att ett kvalitetslyft genomförs inom gymnasiets yrkesprogram som bland annat innebär att kopplingen till arbetslivet stärks med hjälp av UF.

Tillgången på kapital är ofta avgörande för om ett företag ska kunna starta och växa eller ej. Vi behöver mer av offentlig-privata lösningar där statligt riskkapital kan samverka med privata investeringar. Därför föreslår Moderaterna att en fond-i-fondlösning om 400 mkr inrättas för att stärka det privat-offentliga riskkapitalet. Vidare bör Finansinspektionen få i uppdrag att se över hur regelverket i banksektorn kan förenklas för små aktörer, så att konkurrensen kan öka. Trösklarna för att starta företag

måste även de sänkas. Dagens krav på aktiekapital kan verka hämmande. Därför vill vi sänka kravet på aktiekapital från dagens 50 000 kronor till hälften, 25 000 kronor, för att därigenom göra det lättare att starta nya företag. För många är även klivet från anställning till eget företag ett hinder. Därför vill vi utöka möjligheten till tjänstledighet från dagens sex månader till minst ett år när man vill starta företag.

Svensk gruvindustri skapar arbete och tillväxt och bidrar till vår gemensamma välfärd. Därför är det viktigt att Sverige fortsätter vara en bra plats att starta och bedriva verksamhet på. Alliansregeringen startade arbetet med en nationell mineralstrategi. Vi menar att det är av stor vikt att detta arbete fortsätts. Vi menar vidare att man bör se över markägarnas rättigheter som fordringsägare gällande deras del av mineralersättningen vid en konkurs.

Vidare är det viktigt att lagstiftningen hänger med även när det gäller de framväxande kreativa näringarna. De står för en stor del av dagens tillväxt och framtida jobb. Samtidigt måste verk och alster skyddas för att branschen ska kunna fortsätta växa och frodas. Att se över lagstiftningsområdet kring immateriella rättigheter är en ständigt pågående process där det gäller att politiken hänger med i den allt snabbare tekniska utvecklingen. Det skapar spännande möjligheter som vi måste ta till oss och lära av samtidigt som det är viktigt att värna vissa grundläggande värden.

Fler jobb för ett starkare Sverige

Jobb skapas av företag som växer och anställer. Fler jobb i växande företag betyder ökade skatteintäkter, vilket i sin tur finansierar vår gemensamma välfärd. Sveriges välstånd byggs genom öppenhet och handel. Samtidigt utmanas företag och jobb i Sverige ständigt av entreprenörer och innovationer från hela världen. För att Sverige ska kunna konkurrera på den globala marknaden behöver villkoren för företagsamhet och entreprenörskap bli bättre. En ambitiös politik för företagande, entreprenörskap och innovationer är en förutsättning för att klara jobben och välfärden.

Sverige möter tre större utmaningar under de kommande åren när det gäller jobb och företag. Det handlar om möjligheter och hot med globaliseringen, behovet av att få fler företag att starta och framförallt att växa, samt att med kraft möta det nya utanförskapet. Sverige behöver en reforminriktad jobb- och näringspolitik som tar sig an dessa större utmaningar. Det är genom kloka och långsiktiga reformer vi kan bidra till fler jobb och växande företag i Sverige. Det handlar om satsningar på att utveckla skolan och investera i forskning, tillgång till bra transporter av både människor och gods, rimliga skattevillkor som uppmuntrar till flit och entreprenörskap och mer handel och frihandel. Det är de samlade villkoren för företag och jobb som avgör om vi ska klara de större utmaningarna Sverige möter. Under alliansregeringen blev det mer lönsamt att arbeta, starta och driva företag i Sverige. Sänkt inkomstskatt som särskilt gynnade de med låg- och medelinkomster ökade drivkrafterna för arbete samtidigt som bland annat sänkt bolagsskatt och ändrade 3:12-regler underlättade nyföretagande och tillväxt i redan befintliga företag. Satsningar på forskning och innovation har ytterligare stärkt Sveriges internationella konkurrenskraft samtidigt som grunden lagts för fler jobb.

Idag har dessvärre Sverige en regering som tar in vårt land på fel väg och som har svikit flera löften på vägen. Regeringen har fattat en serie av beslut som försämrat villkoren för företag och jobb. De har försämrat RUT och ROT, höjt skatter för både yngre och äldre på arbetsmarknaden, de äventyrar flygtransporter, de är splittrade i handelspolitiken, trycker undan entreprenörer inom välfärden och har tagit steg som

äventyrar ordning och reda i de offentliga finanserna. Regeringen höjer skatten med över 40 miljarder som främst slår mot jobb och företagande.

I Sverige ser vi nu ett nytt utanförskap växa fram. Det breda utanförskap Sverige hade under det tidiga 2000-talet har nu ersatts av ett smalare och djupare utanförskap. Det handlar om människor som aldrig får sitt första jobb, framförallt unga med bristande utbildning, och om nyanlända med låg utbildning som inte får en chans på arbetsmarknaden. Hindren för att ta sig in på arbetsmarknaden för dessa grupper är höga. Arbetslösheten är tre gånger så hög bland dem utan gymnasiekompetens som bland andra. Detta är det nya utanförskapet och det är ofta unga och utrikes födda som drabbas allra hårdast. Enligt regeringens egna beräkningar finns en risk att motsvarande en miljon människor är i utanförskap i Sverige 2020.

En allt större del av de arbetslösa tillhör grupper som har svårt att få sitt första jobb. För att komma åt det nya utanförskapet behöver trösklarna in på arbetsmarknaden sänkas. Många, främst unga och utrikes födda, hamnar allt längre från sitt första jobb. I ett samhälle som håller ihop och där alla förväntas göra rätt för sig är det ohållbart. Därför är det angeläget att ett ”förstajobbet-avdrag” införs, med en tydlig skattelättnad till dem med låga arbetsinkomster. Målet är att ge fler unga och nyanlända chansen att få sitt första jobb. Detta föreslår också Moderaterna i sin budgetmotion för 2017.

En annan väg in på arbetsmarknaden för vissa kan vara lönestöd i syfte att sänka tröskeln och underlätta vägen till första jobbet. I dag finns det alldeles för många stöd och de är ofta krångliga. Moderaternas förslag utgår från nystartsjobb, som är det lönestöd som fungerar bäst i dag. Det är ett rättighetsstöd där man inte behöver ha kontakt med Arbetsförmedlingen. Moderaterna vill införa ett enhetligt stöd. Det finns i dag flera olika stöd med olika ersättningsnivåer och olika kvalificeringskrav som gör det svårt att hålla reda på för både Arbetsförmedlingen och arbetsgivare. Det nya stödet föreslås uppgå till en dubbel arbetsgivaravgift. Har man varit arbetslös i ett år utgår stödet under ett års tid. Har man varit arbetslös två år eller längre utgår stödet under två år. För den som har varit arbetslös under två år kan även ett handledarstöd på upp till 6 000 kronor i månaden utgå. Handledarstödet storlek bestäms av Arbetsförmedlingen och beror på hur långt ifrån arbetsmarknaden individen står.

Får man stödet beviljat i två år kan stödet förlängas med ytterligare två år efter en bedömning av Arbetsförmedlingen.

Sverige möter flera större utmaningar under de kommande åren. Det handlar om möjligheter och hot med globaliseringen, behovet av att få fler företag att starta och framförallt att växa, samt att med kraft möta det nya utanförskapet. Det vore olyckligt och dåligt om svaret blir ökade skatter på företagande och jobb. Tvärtom behöver Sverige en reforminriktad jobb- och näringspolitik som tar sig an dessa större utmaningar.

Vad Sverige behöver är fler jobb- och företagsreformer. Det behövs reformer som adresserar relevanta utmaningar. Och inriktningen ska vara att stärka konkurrenskraften, underlätta för att få fler företag att växa och möta det nya utanförskapet.

Satsningar på infrastruktur

Transporter och infrastruktur är att se som ett blodomlopp i den svenska ekonomin. Det handlar om att människor ska kunna pendla till sina arbeten och åka på fritiden, liksom att företag ska få varor till sig och kunna skicka färdiga varor till kunder. Bra transporter

är viktigare för Sverige än för många andra länder då vi är ett glesbefolkat land med stora avstånd både inom landet och till de marknader företag handlar med.

Ambitionerna för transportområdet har ökat radikalt de senaste åren. Det märks inte minst genom att de pengar som används till drift och underhåll av järnväg har dubblats. Lägg till det stora och nya projekt som startats. Enligt analyser från Trafikverket förväntas efterfrågan på godstransporter öka med drygt 50 procent fram till 2030. Samtidigt behöver industrin och handeln bättre och billigare transporter för att kunna konkurrera internationellt. Alliansregeringen höjde ambitionsnivån för infrastrukturen avsevärt och tog ett helhetsgrepp för att åtgärda kapacitetsbristerna i transportsystemet. Alliansregeringen satsade 522 miljarder kronor på förstärkt infrastruktur i hela Sverige för perioden 2014–2025 och fördubblade anslagen till järnvägsunderhåll jämfört med den föregående socialdemokratiska regeringen.

En viktig fråga för att åstadkomma bättre, billigare och mer miljövänliga transporter i vägnätet är att ge tyngre och längre lastbilar möjlighet att köra på våra vägar. Tyngre lastbilar upp till 74 ton ger inte endast svenska företag bättre konkurrenskraft, utan leder också till mer miljövänliga transporter. Utvärderingar visar att tyngre och längre lastbilar sänker koldioxidutsläppen per transporterat ton med cirka tio procent, ökar företagets produktivitet med 20–25 procent och sänker deras kostnader med 8–15 procent. Vi vill skyndsamt gå vidare med det förslag som tagits fram, för att värna svensk konkurrenskraft och bidra till mer miljövänliga transporter.

Järnvägen möjliggör effektiva och miljövänliga transporter för både människor och gods. Våra järnvägar är särskilt viktiga för jobben – största delen av alla resor på järnväg är arbetsresor under tio mil. Satsningar på drift och underhåll av järnvägen bör öka. Vi vill också uppvärdera godsstråken i Trafikverkets prioritering av underhåll så att industrin kan få sina produkter levererade. För att ytterligare öka effektiviteten i hur vi använder våra järnvägar bör möjligheten att tillåta längre och tyngre tåg på järnvägen övervägas.

Även sjöfarten är mycket viktig för svensk industri och handel. Nästan all svensk utrikeshandel transporteras sjövägen – de flesta importvaror som vi köper och större delen av vår export transporteras med båt. Sjöfarten är därmed avgörande för företagsamhet och handel, men också i sig själv en viktig näring. Alliansregeringen genomförde den första handlingsplanen någonsin för svensk sjöfartsnäring, och inledde ett arbete med att ta fram en maritim strategi. Det är viktigt att ta fasta på den tidigare handlingsplanen och nu ta nästa steg för en stark svensk sjöfartsnäring. Sjöfarten behöver bättre allmänna villkor och en samlad strategi.

Sverige är ett land med långa avstånd. Flyget blir därför extra viktigt för vår konkurrenskraft. För en exportberoende ekonomi som vår är det avgörande att svenska företag enkelt och billigt kan nå kunder, affärspartner och anställda. Moderaterna vill därför att Arlanda ska fungera som en viktig hubb i Norden med fler utrikesförbindelser och välkomnar därför att Arlanda är en utvald flygplats för amerikansk pre-clearance vilket kommer underlätta för resenärer att resa via Stockholm. Vi vill även att Bromma flygplats finns kvar som ett viktigt komplement för inrikes och utrikes trafik.

Bra transporter är en grund för bra konkurrenskraft. Därför behöver fortsatt stora investeringar göras i drift och underhåll liksom i nyinvesteringar. Det är vidare angeläget att Sverige snarast gör det möjligt att använda längre och tyngre lastbilar. En särskild lastbilsskatt, som regeringen vill skapa, bör inte införas. Sjöfarten ska fortsätta utvecklas utifrån den tidigare sjöfartsstrategin. Goda transportvillkor gör att

pappersbruket eller stålverket kan klara konkurrensen och fortsätta sälja till kunder i andra delar av världen.

En modern offentlig upphandling

I dag upphandlas det varor och tjänster i vårt land till en summa som anges vara mellan 800 och så mycket som 1 000 miljarder. Tydliga uppgifter och tillförlitlig statistik saknas på detta område. Här krävs en större transparens och tydlighet kring vad som verkligen köps in i Sverige under ett år av myndigheter, regioner, landsting och kommuner. Det är stora belopp som vi gemensamt samlat ihop och som genom offentlig verksamhet köper viktiga välfärdstjänster och samhällsprodukter. Det är också en ansevärd summa pengar som svenska företag på en konkurrensutsatt marknad kan vara med och lägga anbud på.

Sverige behöver vara ett land där alla som kan och vill har möjlighet att delta i offentliga upphandlingar för att sälja kvalitativa varor och tjänster såväl inom landet som internationellt. Offentlig sektor tjänar på att en mångfald av leverantörer vill vara med och lämna anbud, detta oaktat företagets storlek, antal anställda eller kollektivavtal. Genom en fungerande konkurrens kan kvaliteten öka samtidigt som priserna hålls nere på viktiga välfärdstjänster. Kvalitet kombinerat med hushållning av våra gemensamma resurser bör vara en av den offentliga sektorns högsta prioriteringar.

Som ett litet handelsberoende land utgör nya möjligheter till export såväl ökade skatteintäkter som fler företag och arbeten. För att detta ska kunna bli verklighet behöver vi se till att våra svenska företag blir duktiga på att lägga anbud och vinna dem även internationellt. På så sätt kan svenska företag nå fler och bredare marknader ute i Europa och öka sina verksamheter här i landet. En sådan strategi tar sitt avstamp i Sverige. I dag vittnar många företag om att det är svårt att delta i upphandlingar. Upphandlingsunderlaget innehåller ofta många sidor juridik och ytterst lite om affären. Det är svårtillgänglig materia som ska tillgodogöras och responderas på med korta svarstider. Det riskerar att drabba såväl köpare som säljare i onödan då det finns flera goda exempel som kan stå modell för spridning över landet.

Genom att det offentliga många gånger gör stora affärer via Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, eller genom att ställa krav på erfarenheter av att ha levererat ett antal liknande affärer eller att kunna leverera stora affärer begränsas kapaciteten till att handla om ett fåtal företag. Det gör att det offentliga också bidrar till försämrad konkurrens på marknaden med resultat att vi får oligopol- alternativt monopolliknande situationer. Det riskerar att fördyra processer, tjänster och produkter för medborgarna. Det offentliga missar också kunskap inom nya, innovativa företag med nya företagsidéer.

På senare tid har vi dessutom kunnat se hur det förekommer att kommuner använder upphandlingsunderlag som begär att företag öppnar upp för en kontroll som går in på granskningar som endast svenska myndigheter ska utföra. Det är allvarligt och det finns då också risk för att ett sådant ingrepp kan skapa problem med försäkringar och kundrelationer. Därmed påverkas också inkomster för människor då jobbtillfällen försvinner. Kraven åsidosätts och det i sin tur diskriminerar företag att delta vilket är olagligt och allvarligt då företag indirekt tvingas skriva på när de är beroende av att kunna sälja till det offentliga. Detta är en olycklig utveckling.

Sänkta trösklar för fler och växande företag i Sverige

Många människor väljer att starta företag. Från 2006 har Sverige sett en fördubbling av andelen svenska entreprenörer, vilket är en starkare utveckling än i något jämförbart land. Men den positiva utvecklingen av antalet entreprenörer har brutits under 2014. En trolig orsak är de negativa besked och beslut regeringen kommit med inom områden som RUT, ROT och företagande inom välfärden. Det är nu angeläget att utvecklingen vänds igen så att fler väljer entreprenörskap.

Det är önskvärt om fler människor väljer att starta eget företag. För att nå dit är det viktigt att jobba med attityder. Enligt Tillväxtverket kan ungefär 50 procent av svenskarna tänka sig att starta ett eget företag, däremot är det bara runt 10 procent som gör det i slutändan. Vidare har undersökningar av Ung Företagsamhet (UF) visat att bortåt var fjärde elev som går igenom UF senare i livet startar företag. Man vet också att de som genomför UF också i högre grad är chefer, får högre lön och har kortare arbetslöshetsperioder än de som inte går UF. Det är därför rimligt att anta att fler företag skulle startas över tid om fler elever erbjuds och väljer att gå UF. Moderaterna anser att alla gymnasieelever i Sverige ska erbjudas att läsa UF och att ett kvalitetslyft bör genomföras inom gymnasiets yrkesprogram som bland annat innebär att kopplingen till arbetslivet stärks med hjälp av UF.

Det är bra om fler människor ges möjlighet att förverkliga sina idéer och skapa jobb både åt sig själva och åt andra. För att underlätta för att fler ska starta företag vill vi sänka kravet på aktiekapital från 50 000 kronor till 25 000 kronor. Kravet på aktiekapital sänktes av Alliansen från 100 000 kronor till 50 000 kronor. Det är rimligt att nu gå vidare och göra ytterligare en sänkning snarast. Vi vill även att rätten till tjänstledighet förlängs från dagens sex månader till minst ett år. Det gör att det blir enklare för fler att våga ta steget till entreprenörskap och att fler människor får mer tid att utveckla sitt företag så att det bär sig innan ett karriärbeslut behöver fattas. Även så kallade mikroaktiebolag bör undantas från en del administration, så att de kan fokusera mer på att driva verksamheten än på pappersarbete. Under de senaste åren har det skett fler viktiga lättnader i regler och administration, framförallt för mindre företag. Det är dock viktigt att nu gå vidare för att ytterligare underlätta för mindre företag genom att utreda hur dessa kan undantas från administration för att på så sätt kunna fokusera mer på att driva och utveckla sina verksamheter.

Under förra mandatperioden sänktes företagens administrativa kostnader med sju miljarder kronor och det genomfördes närmare 500 förenklingar. Regelrådet har permanentats och syftar till att ge Sveriges företagare en enklare vardag. Erfarenheter från andra länder visar att en oberoende granskning av nya regler minskar onödigt regelkrångel. Regelrådets uppgift är därför att granska förslag till nya och ändrade regler från departement och myndigheter. Regelkrångel, inte minst inom skatteområdet, är något som orsakar extra arbete för företagare och som hindrar tillväxt. ”En dörr in” är en plattform där företagare bara lämnar in uppgifter en gång på en plats, och därefter slussas uppgifterna till aktuell myndighet. ”En dörr in” minskar tiden som företag behöver lägga på administration och ökar tiden de kan lägga på sin kärnverksamhet: att skapa värde och jobb.

Många företagare arbetar många timmar och inte sällan med ingen eller en låg lön i början. Ett nystartat företag har sällan möjlighet att erbjuda marknadsmässiga löner till nyckelpersoner. För att underlätta för mindre företag att attrahera och behålla nyckelpersonal vill vi att det blir enklare och billigare att erbjuda anställda delägarskap och incitamentsprogram. Det handlar om såväl företagens kostnader som skattevillkoren

för enskilda personer. Reglerna bör bli enklare och mer konkurrenskraftiga, samtidigt som grundläggande skatterättsliga principer beaktas. Generösa regler för delägarskap leder också över tid till att mer riskkapital blir tillgängligt. Det leder också till en förmögenshets-spridning och bidrar till en ökad social rörlighet.

I Sverige växer ett nytt utanförskap fram där framförallt unga och nyanlända har svårt att få det första viktiga jobbet. För att möta det nya utanförskapet behövs flera jobb- och företagarreformer. En sådan är införandet av ”flytt-RUT”.

Ett allt vanligare tillväxthinder för svenska företag är bristen på kompetens. Allt fler företag ser sig omkring i världen efter just den specifika spetskompetens som krävs för att företaget ska kunna växa. För många företag i branscher med knivskarp konkurrens kan rätt rekrytering vara helt avgörande för företagets framtid. Då är det viktigt att det går enkelt och snabbt att få en ansökan om arbetstillstånd prövad. Fler yrkeskategorier bör omfattas av möjlighet till elektronisk ansökan för arbetstillstånd. Samtidigt måste handläggningstiderna om arbetstillstånd hos Migrationsverket kortas.

Arbetskraftinvandring är ett sätt att skapa fler lagliga vägar till EU. Därför är det också bra om fler länder inom EU skapar bättre förutsättningar för människor som vill flytta till ett nytt land för att arbeta.

Förbättra tillgången på kapital

Sverige har en internationellt sett stor finansiell sektor i förhållande till ekonomins storlek. Den ger ett viktigt bidrag till den svenska tillväxten och säkerställer att många branscher och företag har god tillgång till kapital. För att nya företag ska skapas och växa till är tillgången på kapital central. Sveriges entreprenörer behöver goda förutsättningar för att kommersialisera innovativa affärsidéer och utveckla växande företag. I relation till jämförbara länder är dock mindre kapital i Sverige fördelat till de allra tidigaste utvecklingsfaserna av nya produkter eller tjänster, och riskkapitalet har också minskat över tid. Här har statliga finansieringsinsatser en viktig marknadskompletterande roll att spela. Det offentliga riskkapitalet har dock visat på begränsade resultat i detta avseende. Endast 27 procent av det offentliga riskkapitalet når företag i start-up-fasen, och bara 0,2 procent företag i såddfasen.

Beslut har tagits i riksdagen om en ändring av det statliga riskkapitalet. Mer pengar kommer att användas i tidigare faser och saminvesteringar kommer att ske mellan offentliga och privata aktörer. Det offentliga har en roll att fylla som komplement till det privata kapitalet. Dock ska påtalas att en absolut majoritet av all finansiering av företag sker med privata pengar. Det kan vara allt från egna besparingar via banklån till affärsänglars engagemang i nystartade företag. Mer behöver dock till för att stärka de privata möjligheterna. En sådan sak är införande av generösare regler för att erbjuda delägarskap, exempelvis i form av personaloptioner.

Samtidigt behövs god konkurrens också på de finansiella marknaderna. Under de senaste åren har det skett flera skärpningar av regelverken för bank- och finansföretag. Skärpningarna har kommit som svar på finanskrisen och för att bidra till stabilare bankföretag och bankmarknad. Det är rimligt att krav skärpts. Fler och hårdare regler innebär dock en risk för en minskad konkurrens då mindre aktörer inte lika enkelt kan bygga upp och bekosta nödvändig kompetens i lika hög grad som stora. Därför anser vi att Finansinspektionen bör få ett särskilt uppdrag att se över hur regler kan mildras eller tas bort för mindre aktörer på bank- och finansmarknaderna för att på så sätt öka

konkurrensen på marknaden. Dock ska det ske på ett sådant sätt att tillförlitligheten till bankverksamhet inte äventyras.

Mineralstrategin

2013 beslutade regeringen om en mineralstrategi som inte bara ska säkra gruvornas framtid, utan även ser till så att gruvindustrin kan samexistera med övriga samhället. Strategin identifierar fem strategiska områden för en långsiktig och hållbar mineralanvändning. En åtgärdsplan på totalt 19 åtgärder föreslås för att nå målen. Åtgärder som föreslås är bl.a. en kartläggning och analys av utvinnings- och återvinningspotential för svenska metall- och mineraltillgångar, kartläggning av Sveriges styrkeområden och utmaningar inom gruv- och mineralforskningen och ett nationellt mineralforum för att främja dialog, kunskapsutbyte och samordning.

Det är dags att vi tar fler viktiga steg för att Sverige ska kunna fullfölja mineralstrategin. Vår ambition är att skapa de bästa förutsättningarna för en mineralpolitik som ska stärka den svenska konkurrenskraften i svensk gruv- och mineralnäring. På så sätt kan Sverige behålla och förstärka sin position som EU:s ledande gruvland. Sveriges mineraltillgångar ska nyttjas på ett långsiktigt hållbart sätt, med beaktande av ekologiska, sociala och kulturella dimensioner så att natur- och kulturmiljöer bevaras och utvecklas.

Gruvnäringen skapar även det som kanske är viktigast av allt för en levande landsbygd: arbetstillfällen. Inte bara i gruvan, utan i livsmedelsaffären, på hotellet och där vägar byggs och infrastruktur förbättras. De bolag som verkar här betalar bolagsskatt och krav på fondering för avveckling och återställning finns i miljöbalken och är en förutsättning för att få tillstånd.

Gruvnäringen i Sverige är en del av vår framgång och tillväxt. Men konjunkturläget är osäkert. För några få år sedan talades det om en gruvboom i Sverige. Sedan stannade tillväxten i Kina upp och det drabbade även svensk gruvindustri. De stora, etablerade bolagen överlever, men även de minskar investeringarna. Andra tvingas avveckla sin verksamhet.

Välfärdstjänster

Lagen om valfrihet har gett människor ökad makt att påverka sina egna val genom att nya företag startats inom det offentliga beträffande förskola, skola, äldreomsorg och sjukvård. Valfrihetsreformerna i Sverige har möjliggjort för företag att utveckla tjänster inte bara i landet, utan de efterfrågas internationellt. Företagens fortsatta möjlighet att sälja sin kunskap till andra länder ställer krav på att de kan använda hemmamarknaden som referens vid upphandlingar utomlands. Här finns en stor potential för svensk välfärd att bidra till övriga världen.

Sverige måste våga ta tillvara de möjligheter som ligger i innovativa lösningar för välfärdsuppgifter, i nya produkter och tjänster. Det skapar jobb, tillväxt och bra lösningar för människor. På samma sätt gäller detta också möjligheten att köpa och använda sig av tjänster för att få vardagspusslet att fungera.

RUT

RUT-avdraget har sedan det infördes hjälpt människor till arbete samtidigt som det håller tillbaka den svarta marknaden och istället gjort jobben vita. Kvinnor har startat och driver RUT-företag samtidigt som många kvinnor har fått möjlighet att göra sitt inträde på arbetsmarknaden i det svenska samhället. De här RUT-företagen där många kvinnor återfinns skapar jobb samtidigt som de gör det möjligt för familjer att underlätta sin vardag. Tjänstesektorn med kringtjänster som komplement till vårt arbetsliv kommer med all sannolikhet att bli än mer betydelsefulla i framtiden samtidigt som de skapar nya arbetstillfällen.

I det moderna svenska samhället är det både rimligt och nödvändigt att invånare erbjuds möjlighet till tjänster, tekniska lösningar, service samt kundnöjdhet på områden där vi som medborgare behöver stöd och hjälp för trygghet, livskvalité och ett gott arbetsliv.

Hållbart företagande

Moderaterna menar att en långsiktigt ansvarsfull användning av resurser kännetecknar ett hållbart företagande. Vårt samhälle är betjänt av att hitta lösningar som bryter mönster och tar tillvara mobilitet, kreativitet och nyskapande. I detta ligger områden som miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, antikorrupcion, affärsetik, jämställdhet och mångfald.

Regeringen säger sig se hållbart företagande som centralt för svenska företags utveckling. Dessvärre kan vi fortsatt, med viss besvikelse, konstatera att stora delar av regeringens politik istället slår mot näringslivet och bromsar och stoppar utveckling. Vi menar istället att regeringen borde driva en linje där utveckling för tillväxt i vår kunskapsnation står i fokus med forskning, dynamiska regioner för tillväxt som kännetecknas av kluster med kompletterande aktörer. Företag som tar innovationer till marknaden med nya tekniker och affärsmodeller är en viktig del i att skapa hållbara lösningar framåt i en värld i förändring. Det stärker svenska företag.

Med hjälp av ny teknik finns möjlighet att skapa lösningar och jobbskapande affärsidéer som bär Sverige in i framtiden. Tillväxt och industri skapar efterfrågan på nya vägar och lösningar då efterfrågan på råvaror ställer krav på lösningar.

Att utveckla den privata sektorn med nya aktörer möjliggör nya former av samarbete med långsiktiga resultat. Nya affärsmodeller kan ta hand om problem på nya sätt och därmed bidra till hållbar omställning i en värld där samhällets utmaningar löses med minimerad risk för negativ påverkan.

Sverige har under de senaste åren visat att man kan fokusera på schysta villkor samtidigt som man inte utestänger små och medelstora seriösa företag från stora marknader eller skapar onödig byråkrati. Det arbetet måste fortsätta och så måste Sverige möta en hårdnande internationell konkurrens utan att tumma på kvalitet eller rättvisa villkor för anställda. Regeringen har gjort stort nummer av att i Bryssel kräva att alla länder ska ha samma sociala krav. Vi menar att det är självklart att anställda ska ha goda villkor, men det behöver inte stå i motsats till den fria rörligheten av tjänster i EU.

Att Sverige ska vara pådrivande inom EU i alla dessa frågor ses av oss som en självklarhet. Samtidigt oroas vi över regeringens oförmåga att adressera många av dessa frågor på hemmaplan. Otydlighet och emellanåt motstridiga besked från regeringen, inte

minst inom ramen för propositionen om offentlig upphandling, skapar oro och risk för bekymmer framåt för näringslivet.

Ambitionen och avsikten att bygga vidare på alliansregeringens arbete kring hållbarhet i linje med bland annat FN:s och OECD:s förslag är välkommen. Samtidigt oroas vi över att man på flera områden väldigt konkret ger sig in på detaljfrågor som expertmyndigheter och andra delar av samhället bättre kan hantera. Med allt för snäva riktlinjer finns det risk att man förbiser eller begränsar andra framkomliga vägar.

Digitalisering

Digitaliseringens betydelse för framväxten av en modern ekonomi ökar ständigt. För att Sverige fortsatt ska vara konkurrenskraftigt krävs en hög grad av digitalisering. Vi menar därför att Sverige långsiktigt bör vara världsledande inom digitalisering. Som ett led i detta, och för att minska barriärerna till företagande men även statens kostnader för administration, så bör myndigheternas service i högre utsträckning ske med hjälp av digital teknik. Den enorma mängd data som myndigheter äger bör i så stor utsträckning som möjligt öppnas upp för maskinell inläsning av företag, medborgare och andra myndigheter. Detta innebär möjligheter för nya tjänster och effektivare myndighetsutövning. Därför behövs det en färdighet hos myndigheters it-system att erbjuda maskin-till-maskin-kommunikation med öppna och väldokumenterade protokoll.

Delningsekonomi

Den snabbt växande delningsekonomin förändrar och utmanar våra traditionella föreställningar om ekonomins funktionssätt, förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare och hur framtidens skattesystem ska utformas. Några av de stora fördelarna med en växande delningsekonomi är att resurserna kan användas effektivare, varor och tjänster kan komma fler till del och det finns stora potentiella miljövinster av att dela och utnyttja våra resurser bättre. Sverige bör välkomna delningsekonomin och svensk lagstiftning behöver anpassas efter dess framväxt. Delningsekonomin har potential att bli nästa stora frihetsreform för Sverige. Såväl tjänste- som resursutnyttjandet kan breddas samtidigt som fler kan konsumera mer utan att våra resurser dräneras.

Delningsekonomin går hand i hand med digitaliseringen. Genom att allt fler ständigt är uppkopplade breddas marknader och fler varor och tjänster kan komma fler till del. Sverige har en komparativ fördel som ett teknikvänligt samhälle vilket gör potentialen för delning extra stor. I mitten av 2020-talet förväntas den svenska delningsekonomin omsätta 12 miljarder kronor men potentialen för delningsekonomin att bidra till jobb och tillväxt kan vara mycket större om vi bejakar utvecklingen.

Med hjälp av ny teknik uppkommer nya och enklare sätt att dela nyttjandet av resurser och tjänster. Samtidigt är vår lagstiftning och skattesystemet inte alltid anpassade för ett ökat bruk av sådana tjänster. Därför behövs det en infrastruktur som gör det lätt att göra rätt både som tjänsteleverantör och som enskild kund för att följa lagstiftning och beskattning. Om anpassning av lag och beskattning inte sker riskerar dessa tjänsters utbredning och popularitet att undergräva både skattemoral och lagens auktoritet.

Regional tillväxt – en politik för att hela Sverige ska leva

Vi vill att hela Sverige ska leva. Våra olika regioner som binder landet samman har utvecklingskraft, tillväxtpotential och sysselsättningsmöjligheter som ska tillvaratas. Människor och företag över hela vårt land ska ges möjligheter att växa och utvecklas. På så sätt kan hela Sveriges utvecklingskraft, tillväxtpotential och sysselsättningsmöjligheter förverkligas. Moderaterna arbetar ständigt för att förbättra företagsklimatet, inte minst genom att hela tiden påtala vikten av utvecklingskraft i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft. En modern och aktiv regional tillväxtpolitik för hela landet bör inriktas på att ge regionerna möjligheter att växa och utvecklas efter sina särskilda förutsättningar, såväl i städer som på landsbygden. Näringslivsutveckling, arbetskraftsförsörjning, utbildning, tillgång till offentlig och kommersiell service samt investeringar i informationsteknik och infrastruktur är väsentliga inslag i en modern regional tillväxtpolitik. Detta skapar i sin tur förutsättningar för att kvinnor och män ska kunna leva och verka i hela landet. Vi ser samtidigt med oro på regeringens förslag med höjda skatter på jobb och företagande. Regeringen vidtar nu en rad åtgärder som med stor träffsäkerhet slår mot den regionala tillväxten i landet. Det drabbar jobb och företag på bred front. Några sådana exempel är förutom kraftigt höjd skatt på jobb och företagande sämre villkor för flyget såväl som föreslagen kilometerskatt och höjd skatt på drivmedel. I ett land som Sverige, med långa avstånd, skapar det avsevärt mycket dyrare resor till och från jobbet såväl som transporter i näringslivet.

En fungerande infrastruktur är avgörande för att hela Sverige ska leva. Fler kan få jobb när matchningen på arbetsmarknaden förbättras av att det blir enklare att pendla till jobben och när restiden förkortas. Tillgången till bra vägar, järnväg och kollektivtrafik är grundläggande för människors möjlighet att just ta sig till och från jobbet, men även till skolan och fritidsaktiviteter. Det kräver att samtliga trafikslag utvecklas och värnas. När infrastrukturen fungerar dåligt leder det till en sämre vardag och i förlängningen också till färre timmar på jobbet, i skolan eller i förskolan. Att kunna pendla till jobbet är avgörande för att skapa effektiva arbetsmarknadsregioner där jobben blir fler.

Uppföljning och utvärdering

EU-finansierad regionalpolitik för sammanhållningspolitik sker i form av de tre huvudfonderna Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Sammanhållningsfonden (SF) och Europeiska socialfonden (ESF). Tillsammans med Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) och Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) är fonderna i EU:s struktur- och investeringsfonder (ESI-fonderna). Det är viktigt att bygga in en ständig utvärdering i dessa program nationellt för att utveckla och förbättra dem så att de får mesta möjliga potential i sin roll som tillväxtmotor för att skapa utveckling och långsiktighet.

På EU-nivå bör Sverige verka för att regelverk blir så tydligt som möjligt kopplade till att vara en start på verksamheter som ska bära sig själva. Det är också viktigt att de programunderlag som ska användas nationellt blir så användarvänliga som möjligt och bygger på mål och mätbarhet.

På nationell nivå ska vi verka för att skapa programstrukturer som genererar bärkraftiga verksamheter lokalt och regionalt som går i takt med tiden. Det är viktigt att svenska folkets skattepengar får så stor utväxling som möjligt utifrån väl underbyggda

analyser, bra genomföranden samt uppföljning och utvärdering så de blir så hållbara och långsiktigt bärkraftiga av sig själva som möjligt. Utöver EU-finansierad regionalpolitik bör såväl Almis verksamhet som Tillväxtverkets tilldelade medel och Leaderprojektet som Jordbruksverket tilldelar medel effektutvärderas och följas upp för att tillgodose att samhället får bästa möjliga utväxling för skattepengarna.

Trygghet för entreprenörer

För att få fler företag som växer och anställer krävs det att fler vill starta och driva företag i alla former. Utan idéer, innovationer och entreprenörer stannar Sverige. Det förutsätter att människor ska vilja satsa på, och utveckla, företag. Sveriges utvecklingskraft, tillväxtpotential och sysselsättningsmöjligheter ska tas tillvara. Moderaterna menar att det är viktigt att ha ett gynnsamt jobb- och företagsklimat. Att helheten fungerar för den som är företagare är nödvändigt för att kunna vara entreprenör. En av de faktorer som påverkar valet mellan att vara anställd eller att ta steget till att bli företagare är familjesituationen. Familjebildningar ser ut på många olika sätt, och då behövs också ett flexibelt sätt att lösa familjeangelägenheter såsom vård av barn, vab, och att reglerna i sjukförsäkringen och rätten till sjuk- och föräldrapenning inte utgör en onödig bromskloss för företagare.

För att bli berättigad sjuk- och föräldraförsäkring måste den som startar ett aktiebolag ta ut lön från första dagen, vilket kan vara omöjligt för den som precis startat sin verksamhet. Det kan ta flera år innan företaget går ihop och blir lönsamt. Under tiden kan man både bli sjuk och vara gravid. Det innebär för den som startat ett aktiebolag att man inte får någon sjukersättning om man inte tagit ut någon lön. På samma sätt så får man endast grundnivån i föräldrapenningen om man inte tagit ut lön från sitt bolag, då det inte finns någon sjukpenninggrundande inkomst att bygga ersättningen på.

Socialförsäkringsutredningen (SOU 2015:21) lämnade ett antal förslag som rör egenföretagares villkor i trygghetssystemen. Gällande regler om karens vid sjukskrivning gör att man kan välja kortare eller längre karenstider. Efter fyllda 55 år får man dock inte ändra sin karenstid till en kortare karens. Gränsen är absolut och definitiv vilket kan få mycket stora konsekvenser för den enskilda företagare som missar att uppmärksamma denna tidpunkt och därmed är låst vid sina försäkringsvillkor resten av livet. Detta är några exempel på hur driftiga människor som tar steget och risken att bli företagare kan drabbas negativt.

Kvinnors företagande

En av Sveriges stora framtidsutmaningar handlar om att fler behöver komma i arbete. Att grupper som idag befinner sig utanför arbetsmarknaden bereds en väg in är helt nödvändigt för att kunna upprätthålla en trygg gemensam välfärd. Flera problem kvarstår dock. Sverige har en delvis könsuppdelad arbetsmarknad, otillbörliga löneskillnader existerar alltså, kvinnor har fler obetalda arbetstimmar än män och ojämlika uttag av bland annat föräldraförsäkringen är några områden där ytterligare kraftanstängningar behövs. Att möjliggöra för kvinnor att delta fullt ut på arbetsmarknaden är avgörande för att kunna ta tillvara vårt lands inneboende kraft och potential. Vi behöver fler kvinnor såväl i styrelserum som på verkstadsgolv och i den

digitala sektorn. En av de främsta frigörande krafterna för ett mer jämställt samhälle är fler kvinnliga entreprenörer. Här har vissa framsteg skett inom sektorer som tidigare kännetecknats av begränsade möjligheter att välja arbetsgivare eller att starta eget företag. Införandet av etableringsfrihet och valfrihetsmodeller har ändrat på detta och gett fler människor fler karriärmöjligheter. Personer med lång erfarenhet från den offentliga sektorn, inte sällan kvinnor, har startat egna verksamheter eller tagit anställning hos nya välfärdsleverantörer. Moderaterna menar att ett land som tillvaratar människors möjligheter också kommer att vara attraktivt och genererar förnyelse och utveckling. Genom att identifiera och undanröja hinder för att få fler kvinnor som startar och driver företag ökar också tillväxten i regionen samt i landet.

Migration och entreprenörskap

Utrikes födda spelar i dag en viktig roll för att starta upp nya små och medelstora företag i Sverige. Vart femte nystartat företag i dag startas av en person född utanför Sverige, och företag ägda av personer med utländsk bakgrund sysselsätter 300 000 människor i Sverige i dag. Samtidigt ser vi en stor grupp med nyanlända som kommit till Sverige under de senaste åren, och som behöver etablera sig i Sverige. Att skapa fler och enklare vägar in till egenföretagande för utrikes födda och nyanlända är därför prioriterat. Att starta och driva företag är ett stort personligt åtagande och är ofta krävande i uppstartsfasen vad gäller att formulera en affärsplan och hitta finansiering eller att registrera företaget och ta nödvändiga myndighetskontakter. IFS företagsrådgivning, som ingår i Almis verksamhet, har stöttat personer med utländsk bakgrund att starta 20 000 företag. IFS har visat att de är framgångsrika på att ta tillvara och utveckla människors drivkrafter för att starta och driva företag. Det är något Moderaterna vill bygga vidare på.

I en allt mer globaliserad värld ändras människors rörelsemönster. Vi reser mer, studerar mer och arbetar allt mer i andra länder än förut. Men i en orolig omvärld med krig och konflikter ökar också det ofrivilliga resandet. FN:s flyktigorgan uppskattar att uppemot 65 miljoner människor är på flykt i världen år 2016, vilket är fem miljoner fler än förra året och den högsta siffra som någonsin mätts upp. Sverige har tagit och tar ett stort ansvar för människor på flykt. Vi har på två år tagit emot 240 000 asylsökande. I fjol sökte hela 163 000 människor asyl här. Det är det högsta antalet asylsökande ställt mot invånarantal som ett OECD-land någonsin har tagit emot under ett enstaka år. I år räknar Migrationsverket med att det kommer mellan 30 000 och 50 000 asylsökande till Sverige. Hur framtiden kommer se ut är osäkert och beror bland annat på hur EU som helhet och andra länder agerar.

Tillflödet av asylsökande till Sverige har alltså varit högre än någonsin tidigare. Det ställer höga krav på vårt lands förmåga att ge de tillkommande värdiga och relevanta förutsättningar att snarast möjligt etablera sig i Sverige med boende och egen försörjning. Merparten av insatserna för att få nyanlända i arbete inriktas idag på anställning. Många människor som kommer till Sverige har dock sin största erfarenhet av att verka som företagare i sina hemländer. Det är därför angeläget att finna nya vägar för migranters entreprenörskap.

Vi vill se över hur nyanlända i ett tidigt skede kan ges introduktion och vägledning i hur man startar företag. Till denna uppgift bör staten söka fördjupad samverkan med civilsamhällets aktörer så som Nyföretagarcentrum, IFS samt företagarorganisationer för att ytterligare främja entreprenörskapet hos nyanlända. I detta samarbete ska det

också göras möjligt med en modell där företagare fungerar som vägvisande mentorer och löpande medverkar till att utifrån långsiktigt satta mål utveckla nyanlända i deras entreprenörskap.

Egenanställning är en många gånger outnyttjad möjlighet att snabbt komma i arbete och pröva entreprenörskap. Den egenanställda är anställd i ett egenanställningsföretag men verkar i praktiken som entreprenör och styr sin egen verksamhet. Denna verksamhetsform passar väl för den som vill utveckla sitt entreprenörskap men av olika anledningar inte är beredd att starta egen firma. Brist på insatskapital, oprövad affärsidé eller att man helt enkelt vill fokusera på arbetsuppgiften och slippa kringliggande administration kan vara anledningar till att välja egenanställningsformen.

Tillgång till riskvilligt kapital och möjlighet att tillgodogöra sig information kring hur man startar ett företag i Sverige är avgörande för nya entreprenörer. För nyanlända kan det vara särskilt svårt att ordna med startkapital eller fylla i rätt blanketter, detta då man befinner sig i en helt ny kontext där gamla spelregler bytts ut mot nya. För att bättre möjliggöra för nyanlända att komma in i entreprenörskap bör därför möjligheterna till finansiering och kapitaltillgång förbättras och anpassas utifrån dessa förutsättningar. Vidare vill vi moderater att det i det kontinuerliga arbetet för att reducera regelkrånglet för företagare i allmänhet, också särskilt ska beaktas att underlätta regelverken så att nyanlända snabbare och enklare ska kunna etablera företag.

Statliga bolag

Moderaterna anser att statens uppgift normalt bör vara att ange de ramar och regler som ska gälla för näringslivet och företagen, inte att äga och driva företag. Där statligt ägande ändå förekommer bör det i första hand ske för att komplettera där marknadsmisslyckanden råder och där särskilda samhällsuppdrag eller gemensamma värden bör värnas. Idag är staten en stor företagsägare, och kommer så att förbli under överskådlig tid. Det ställer höga krav på tydliga principer. De statliga bolagen bör drivas långsiktigt och ansvarsfullt och, där bolaget verkar på en konkurrensutsatt marknad, enligt marknadsmässiga krav för att säkerställa en effektiv konkurrens. Vidare bör statens ägande kontinuerligt utvärderas och omprövas där det inte längre finns uppenbara motiv för fortsatt ägaråtagande helt eller delvis.

Statens roll som lagstiftare och ägare bör hållas isär och skötas på ett professionellt sätt. De statliga bolagen ska präglas av öppenhet och föredömlighet samt vara föregångare avseende hållbarhetsfrågor och långsiktigt ansvarsfullt utnyttjande av resurser. Det innefattar områdena miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, antikorrupktion, affärsetik, jämställdhet och mångfald.

Under alliansregeringen fick de statliga bolagens styrelser i uppdrag att fastställa relevanta hållbarhetsmål samt strategier för att uppnå dessa mål. År 2007 satte staten krav på de statligt ägda bolagen att de årligen skulle hållbarhetsrapportera i enlighet med GRI, Global Reporting Initiative, en internationell standard för hållbarhetsrapportering. I statens ägarpolicy står det att de statligt ägda bolagen ska vara föredömen inom området Hållbart företagande.

Ägarpolicyen fastställer vilka internationella riktlinjer som alla statligt ägda företag ska efterleva. Riktlinjerna utökades med FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter. Såväl i FN:s vägledande principer som i OECD:s riktlinjer ställs skärpta krav på bolagen att genomföra en riskbaserad due diligence (insamling och analys av information om ett företag inför förvärv eller annan strategisk förändring).

Alliansregeringen tog ett viktigt steg för att utveckla hållbarhetsarbetet. Alla de 49 bolagen med statligt ägande fick uppdraget att under 2013 fastställa övergripande hållbarhetsmål och strategier för att nå dit. Målet är att skapa värde i de statliga bolagen samtidigt som riskerna ska minskas i verksamheterna. År 2014 startade arbetet från ägaren med att följa upp bolagens respektive hållbarhetsmål. Moderaterna vill tillsammans med allianspartierna se en fortsatt utveckling av förvaltningen av de statligt ägda bolagen så som skett under den borgerliga regeringen.

Om förändringar av det statliga ägandet leder till bättre fungerande marknader eller en mer effektiv samhällsservice bör staten minska eller avveckla sitt ägande. Detta ska ses som ett led i vikten av att överväga bolagens olika uppdrag och riktlinjer. Exempelvis gäller detta bolag som SBAB, Telia Sonera, SAS och Orio. Eventuella försäljningsintäkter ska användas för att minska statsskulden. Det är dock inte aktuellt med försäljning av LKAB, Apoteket eller Vattenfalls nordiska verksamhet. Detaljmonopolet för alkohol ska värnas och Systembolaget behållas i statlig ägo. Försäljning av statlig egendom ska enligt 8 kap. 7 § budgetlagen (2011:203) ske affärsmässigt. Viktigt är att de ekonomiska målen i statligt ägda bolag ska vara ambitiösa och realistiska samt säkerställa värdeskapande och hålla risktagandet på en rimlig nivå.

Vissa statliga företag har ett särskilt samhällsuppdrag. Det är viktigt att dessa tydligt redovisas och är styrande för bolagens verksamhet. Regeringens styrning av de statliga bolagen ska ske inom de ramar som riksdagen fastställt. Vi förutsätter att regeringen förankrar förändringar i exempelvis ägardirektiv och bolagsordning i riksdagen för att säkra långsiktighet och insyn.

Alliansregeringens målmedvetna arbete med styrelserekrytering gav resultat. Utifrån kompetens, erfarenhet, bakgrund och ålder sattes mål om en jämn könsfördelning (minst 40 procent av vardera könet). Andelen kvinnliga styrelseledamöter i de statliga bolagen ökade i de statligt helägda bolagen till 49 procent. Förra året såg vi hur regeringen använde SJ och Akademiska Hus som regulatorer i finanspolitiken snarare än att se till bolagens och medborgarnas intressen. Redan tidigare valde de att plocka ut 229 miljoner ur SJ. Sammantaget påverkar självklart de 2 miljarderna i neddragna medel som drabbar för SJ viktiga investeringar i bland annat fordon och personal. På samma sätt riskerar det att slå mot Akademiska Hus verksamhet genom att man bakvägen tar resurser från lärosäten och försvårar och fördyrar för studenter i jakten på ett bra boende. Vi såg med oro då på det som skedde och fortsätter följa regeringens styrning av de statliga bolagen med förra årets uttag i minnet.

Lars Hjalmered (M)

Hans Rothenberg (M)

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Gunilla Nordgren (M)

Sten Bergheden (M)

Hanif Bali (M)

Sofia Fölster (M)

Jessika Roswall (M)

Jessica Polfjärd (M)